

Notitie Rover- scouts

Naam PROJECT ROVERSCOUTS

Straat en huisnummer _____

Postcode en woonplaats _____

Nieuw adres 2010 (SPELVISIE)

Straat en huisnummer _____

Postcode en woonplaats _____

Aanvullende informatie _____

Postbusnummer _____

Postcode en plaatsnaam van postbusnummer _____

Telefoonnummer _____

Datum van ingang BEGIN 2009

RoverScouts

VERHUISBERICHT

Bouwstenen voor een eigenstijdse jongerentak

Notitie Roverscouts

Met project Roverscouts wil Scouting Nederland een nieuw Jongerentakprogramma ontwikkelen. In deze notitie staan de bevindingen van project Roverscouts tot zover. Vanuit Spelvisie 2010 komt een inhoudelijke lijn,

Projectteam Roverscouts, oktober 2008

Bart Jansen, Marco Lanenga, Tommy Baselier, Madeleine Maatstap, Martijn van de Castel, Bernolf Kramer, Janine Bos, Miranda Huis in't Veld, Eelco Last, Ronald Bakker.

Aanbevelingen

1. Zorg voor een fundamentele inbedding van jongerenparticipatie op alle niveaus binnen de vereniging.
2. Laat jongeren eigenaar zijn van het jongerenprogramma en dit ook zelf aanpassen en veranderen
3. Zorg voor een sterke aansluiting van het jongerenprogramma op zowel deskundigheidsbevordering als de seniorafdelingen (plusscouts) binnen groepen.
4. Zorg dat het leiding-zijn en het jongerenprogramma elkaar versterkt in plaats van bijt.
5. Ontwikkel een inhoudelijk Jongerentakprogramma dat goed aansluit bij de praktijk en de belevingswereld van jongeren, op basis van de elementen in deze notitie.
6. Ontwikkel methodes die aansluiten bij jongeren maar ook dicht bij de Scoutingmethode staan
7. Zorg voor een duidelijk accent op de regionale, nationale en internationale aspecten van Scouting.
8. Het jongerenprogramma moet zich duidelijk onderscheiden van het Explorer of Plusscoutprogramma
9. Begeleid ouders in hun veranderende rol ten opzichte van jongeren.
- 10.** Producten moeten er fris, jong en professioneel uit zien. Met name een korte product life cycle en afwisselend assortiment is voor jongeren belangrijk.

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Aanleiding	3
De praktijk	3
Roverscouts als Speltaknaam	4
Doelstellingen	4
Projectbeschrijving	4
Tussentijdse resultaten	5
Historische context van het jongerenprogramma	6
Quests	7
Opbouw van het Jongerenprogramma	8
De transitie van adolescent naar volwassene	8
Passende methoden	10
Symbolisch raamwerk	10
Speltakthema	10
Persoonlijke progressie	12
Persoonlijke progressie	13
Discovery stage	13
Journey stage	13
Departure stage (Service Stage)	13
Partenza	14
Reizen	15
Opbouwwerk	15
Projectmatig werken	16
Peer-education	16
Activiteitendatabase	16
Dimensies	17
Handvatten uit de huidige praktijk	18
Communicatie	18
Organisatiestructuur	19
Regionaal	19
Lokaal	19
Modellen	20
Ouderen	21
Plusscouts	21
Begeleiding of adviseurs	21
Jongeren binnen de landelijke organisatie	22
Nationale en internationale vertegenwoordiging	23
Aanbevelingen	24

Aanleiding

In Nederland is in ieder geval sinds de fusie van '73 nog geen sprake geweest van een sterk jongerenprogramma voor de laatste speltak. Dit resulteert in een losse, diverse range van organisaties, speltakken en activiteiten voor de leeftijd 16 – 21 jaar. Er is vraag naar een sterker richtinggevend en inhoudelijk goed programma voor deze leeftijd. 90% van de Jongerentakkers vind project Roverscouts een goed initiatief¹.

De praktijk

Onder de Jongerentak vallen in de praktijk grosso modo drie termen: stam, loodsen en pivo's. Alledrie vormen zij de leden tussen 16 en 21 jaar waarvan de loodsen de watertak vormen. Het begrip pivo's wordt vooral gebruikt in het zuiden van Nederland. De meeste stammen hebben een eigen bestuur en ongeveer de helft een stamadviseur. In de praktijk ligt de leeftijdsgrens op 18 jaar terwijl er geen eindgrens wordt gesteld. Grote groepen kiezen dan ook voor een arbitraire opsplitsing: een junioren- en senioren stam.

Er zijn zo'n 12.000 Jongerentakkers, waarvan 3.500 meisjes en 400 adviseurs. Er zijn slechts +/- 70 vrouwelijke adviseurs. De jongeren "markt" waarop scouting zich begeeft laat een trend zien van een relatief krimpend aantal jongeren. Van de jongeren in Nederland is een steeds groter percentage (rond de 15%) van allochtone afkomst. Dit is hoger in de steden (Randstad) dan op het platteland. 68% van de groepen kent een Jongerentak. De meeste groepen hanteren een beginleeftijd van 18 jaar en geen eindleeftijd. Zo'n 1/3 van de Jongerentakkers geeft tevens leiding.

Stammen in verschillende vormen:

- De meeste scoutinggroepen hebben een Stam. Een Stam heeft een bestuur en indien wenselijk een Stamadviseur, die de speltak adviseert en begeleidt. Officieel bestaat er een training voor Stamadviseurs. Deze wordt echter nergens aangeboden en vaak wordt deze ondergeschoven bij een training voor Explorerbegeleiders. Binnen een Stam is een groot leeftijdsverschil mogelijk, dit uit zich in de activiteit van Stamleden.
- Er zijn diverse scoutinggroepen die een Stam hebben als speltak na de Explorers en daarnaast een tweede Seniorenstam. De laatste kan omgezet worden in een Plusscout-kring. Sommige groepen hebben een speciale Stam die de groep ondersteunt tijdens activiteiten. Deze groepsgebonden ondersteuningsstammen zijn vaak ook actief op regionaal of zelfs nationaal niveau. Deze Stammen zijn gemixt: meestal vanaf een jaar of 18 tot meer dan 50 jaar. Ze overlappen dus leden van zowel JT als Plusscouts.
- Er zijn Studentenstammen die gebonden zijn aan een studentenstad en niet gebonden zijn aan een groep. De actiefste hierin is de Groninger Martinistam. Ook zijn er studentenstammen in Delft, Leiden, Wageningen en een zeer recente in Enschede. De studentenstammen houden rekening met leden die in het weekend speltakken draaien.
- Tenslotte zijn er de Landelijke Stammen. Deze Stammen hebben zich gespecialiseerd in een bepaalde activiteit (theater, buitensport, EHBO, etc.) en ondersteunen hieraan gerelateerde activiteiten. Ook deze stammen overlappen zowel JT als Plusscouts. Op

¹ Enquête jongeren, Scout-In 2007

dit moment hiervoor geen vigerend beleid. Voor een eenduidig beleid is het wenselijk dit aan de nieuwe situatie aan te passen.

→ *Factheet Jongerentak*

Roverscouts als Speltaknaam

Ons is vaak gevraagd of Roverscouts de naam van de jongerenspeltak moet worden. Dit is natuurlijk niet aan ons alleen. We hebben de naam gekozen om op te vallen, het beleidsterrein Jongerentak vlot te trekken en als middel om in discussie te gaan. Opvallend genoeg is over de naam zelf eigenlijk geen discussie geweest. Veel mensen beschouwen het als een goede vervanger van de gekunstelde naam “Jongerentak”, als overkoepelende term voor Stammen, Loodsen en Pivo’s. De laatstgenoemde term bestaat formeel eigenlijk niet, maar is in de praktijk nog vaak gehoord.

Namen als Stam en Loods zijn zo ingeburgerd in Scouting, dat het eigenlijk onbegonnen werk is –en ook onwenselijk- om dit veranderen. Beide namen komen zelfs terug in statuten van verenigingen. De term Roverscouts sluit goed aan bij internationaal gangbare termen, hetgeen het voor Nederlandse Jongerentakkers een stuk makkelijker maakt zich te oriënteren op Scouting in het buitenland. Daarnaast past het in de lijn van de Angelsaksische speltaknamen Scouts en Explorers.

De term Roverscouts is op punten al geadopteerd, enkele progressievelingen noemen hun Stam reeds zo en steeds vaker duikt de naam op in spellen, websites en quizen als “de nieuwe naam van de Jongerentak”. Voor de volledigheid, dit gebeurt ondanks het door ons consequent benoemen van de term “Jongerentak”, buiten het netwerk wat we als projectleden of spelspecialisten onderhouden.

Ons antwoord op de vraag “of het Roverscouts moet worden” is dan ook: met behoud van de namen Stam en Loods lijkt het land er klaar voor als overkoepelende term. De term is al snel een merk geworden.

Doelstellingen

Het project Roverscouts heeft tot doel “Het komen tot adviezen aan het bestuur over een gericht Jongerentakbeleid, vernieuwing van het Jongerentakprogramma en verbetering van de communicatie en organisatie van de Jongerentak.”, waaronder de twee subdoelstellingen hHet vernieuwen van het Jongerentak programma en het verbeteren van de communicatie en organisatie van de Jongerentak.

→ *Projectformat Roverscouts*

Projectbeschrijving

Eind 2005 is het Landelijk Beleidsteam Jongerentak doorgestart als Landelijk Team Jongerentak. Het woord “beleid” is direct laten vallen, niet omdat er geen beleid werd gemaakt, maar omdat het woord niet aansluit bij de beleving van jongeren. Dit symboliseert de directe no-nonsense aanpak van waaruit het team aan de slag is gegaan.

Uit niks kan geen beleid worden ontwikkeld. Uiteindelijk is uit de keus om zelf met een visie te komen of eerst te peilen in het land het, het laatste het geworden. Hieruit is project

Roverscouts ontstaan. De filosofie achter het project is dat het uiteindelijk de jongeren zelf zijn die het programma bepalen, en in staat zijn dit uiteindelijk ook vanuit een nationaal perspectief te doen.

Het project Roverscouts is doorgegaan als project binnen de nieuwe werkwijze van 2007. Deze notitie beoogt het project, factfinding en opbouwen van het jongeren netwerk, af te sluiten en tegelijk het uitgangspunt voor de tweede fase te zijn. Dit is de definitieve uitwerking van het nieuwe Jongerentakprogramma binnen de kaders van project 2010. Deze notitie en de projectopdracht die voortvloeit uit Spelvisie 2010 vormen tezamen de basis voor de volgende projectgroep die het Jongerentakprogramma concreet gaat vormgeven.

Tussentijdse resultaten

De visie die het team gevormd heeft op basis van eigen ervaringen, ervaringen met jongeren, onderzoek en studie wordt in deze notitie in detail uiteen gezet. Tijdens de Scout-In 2007 is het project met succes gelanceerd onder jongeren en is veel naamsbekendheid verkregen.

De resultaten uit de diverse onderzoeken zijn te vinden in het factsheet Jongerentak, te downloaden op www.scouting.nl en www.roverscouts.nl. Ook zijn er diverse downloads te vinden die handvatten bieden voor de huidige stammen:

- Functieprofiel Stamadviseur
- Handreiking feest organiseren
- Alcohol versus activiteiten
- Het oude stamkatern gedigitaliseerd
- Projectmatig werken
- Inspiratiedobbelsteen
- Handleiding aanvragen Youth in Action subsidie
- Doorstroom en verjonging binnen een Stam
- Factsheet Jongerentak
- Opstarten of doorstarten van een Jongerentak
- Stamencyclopedie

Tijdens alle bezigheden is een netwerk opgebouwd bestaande uit initiatiefnemers en organisatoren uit groepen en van een groot aantal activiteiten. Er is daarnaast vanwege de grote vraag begonnen met het opzetten van een centrale landelijke website voor de Jongerentak als instrument voor de uitwisseling van informatie.

De naam Roverscouts is gebaseerd op de internationale term: Rovers. De term "stam" is en hoeft niet weg. Ook aanduidingen als pivo en loodsen slijten slecht. De naam Roverscouts kan overkoepelend gebruikt worden in plaats van de als weinig inspirerend ervaren aanduiding "Jongerentak". Het sluit hierbij aan op de termen Scouts en Explorers.

Op het moment van schrijven is alle informatie voorhanden om een gedegen Jongerenprogramma op te tuigen. Het is wenselijk hierbij aan de sluiten bij de ontwikkelingen rondom 2010, zodat het jongerenprogramma tezamen met de andere vernieuwde speltakprogramma's kan worden geïmplementeerd.

Historische context van het jongerenprogramma

Na de succesvolle ontwikkeling van Scouting ten tijde van Baden Powell kwam al snel de vraag bovendrijven: wat doen we met scouts die eigenlijk te oud zijn? De vraag was dermate luid dat er niet aan getwijfeld werd dat Scouting ook voor jongeren een middel kon zijn zich voor te bereiden op actief en goed burgerschap.

Voor deze groep schreef Baden Powell het boek "Rovering to Succes", in het Nederlands vertaald als "Zwervend op zoek naar het levensgeluk". Volgens analisten een van zijn slechtere, meest paternalistische werken. Toch zijn enkele elementen hierin in deze tijd nog steeds zichtbaar en bruikbaar.

Op de voorkant van het boek stond een illustratie van een kano, met Scout uiteraard, al peddelend in een ruwe stroom. "Paddling your own canoe" is een slogan die bij uitstek geschikt is voor de Jongerentak. Het geeft aan dat jongeren zelf op zoek zijn naar hun plek in de maatschappij in de context van onder andere een relatie, opleiding, werk en sociale verbanden. De transitie naar volwassenheid. De rotsen in de stroom werden door BP omschreven als Quests, "zoektochten". Door middel van verschillende zoektochten (leermomenten) wordt de volwassenheid bereikt.

"A canoe trip is like a voyage of life (...) Your success depends on your own individual effort (...) and the avoidance of certain dangerous Rocks"

(Baden Powell)

"The concept of the 'road', the 'route', the 'journey'¹ is often used to illustrate Rovering. Rovering is journey towards adulthood. The experiences lived in Rovering allow each person to collect tools – knowledge, skills, attitudes – that will equip them for the challenges they might face in the future. The symbolism highlights mobility and those new things that we discover when moving from one place to another; it matches with the natural desire of young people to travel and to discover new realities and perspectives."

(Draft Guidelines for Rovering, WOSM)

Na het Jungle Book van de Welpen en het thema van Ontdekkingsreizigers, trappers of pioniers voor Scouts werd het ridderthema ontwikkeld voor Rovers. Jonge mensen met gevoel voor eer, initiatief en heldhaftigheid (ridderlijkheid), zo werd gedacht, kunnen meehelpen het vaderland te dienen.

"Rovers are a Brotherhood of Open Air and Service. They are Hikes on the Open Road and Campers of the Woods, able to shift from themselves, but equally able and ready to be of some service to others"

(Rovering to Succes, Baden Powell)

→ *Rovering to Success*

→ <http://www.thedump.scoutscan.com/rovers.html>

¹ Dit komt tevens terug in de opzet van het driejaarlijkse Europese jongerenevenement Roverway en de meeste Jongerentakprogramma's in het buitenland.

Quests

De quests kunnen worden ingezet als activiteitengebied of als handvat in het progressiesysteem. Volgens Baden-Powell zijn dit de uitdagingen die jonge mensen uiteindelijk onder de knie moeten zien te krijgen.

- Quest of Brotherhood: democratisering, elkaar en andere culturen leren begrijpen en vertrouwen. Internationale dimensie
- Quest of Outdoors (Rambling badges) Vertaling naar nu: backpacken, reizen
- Quest of Service: dienstvaardigheid
- Quest of the Individual (Training: progress badges) Persoonlijke ontwikkelingsdoelen, ontwikkelen eigen interesses en specialismen
- Quest of Fitness (food, physical health, rest, mental health, family life education) Bewust eetpatroon, bewegen, rust (geduld), bezinning en sexuele voorlichting

In de vertaling van *Rovering to Success*; “Zwervend op zoek naar het levensgeluk”, worden de Quests ook wel beschreven als “klippen”, verwijzend naar de rotsen bij het kanoën.

Opbouw van het Jongerenprogramma

1. Op basis van de waarden van Scouting, de Scoutingmethode, Wet & Belofte en positionering is de **Spelvisie** vastgesteld.
2. Vervolgens heeft de projectgroep Spelvisie 2010 **eindtermen** ontwikkeld als een set van vaardigheden die we onze leden idealiter mee willen geven.
3. Per speltak worden er vervolgens subdoelen ontwikkeld. Omdat de Jongerentak de laatste speltak vormen waarin leden zich op alle dimensies (van fysiek tot emotioneel) nog ontwikkelen komen de subdoelen van de Jongerentak bijna automatisch overeen met de eindtermen.
4. Er dient te worden vastgesteld binnen welke ontwikkeldimensies jongeren welke vaardigheden ontwikkelen. Dit zijn de zogenaamde **persoonlijke ontwikkelingsgebieden**. Deze hangen samen met de behoeften en de te ontwikkelen kennis, vaardigheden en attitudes van jongeren. Spelvisie heeft hier een eerste structuur voor neergelegd.
5. Daarna worden **passende methoden** gezocht voor het ontwikkelen van deze vaardigheden en attitudes. De Scoutingmethode biedt hierin houvast door het principe van learning by doing, projectmatig werken, het symbolic framework, etc.
6. Deze methoden moeten ruimte bieden voor **persoonlijke progressie**, oftewel hoe een individueel lid zich ontwikkeld. Dit gebeurt op basis van ervaringen, niet op basis van theorie.

Het doel van de laatste speltak is:

“To help the transition from adolescence to adulthood and support young people, young women and men, in the final phase of their integration in adult society”

(Draft Guidelines for Rovering, WOSM)

Dit komt samengevat terug in de eindtermen die opgesteld zijn door Spelvisie 2010.

De transitie van adolescent naar volwassene

De transitie van adolescent naar volwassene is een complex proces waarbinnen jongeren, voorheen nog altijd afhankelijk van hun ouders, definitieve stappen zetten om volledig onafhankelijk. Dit betreft onafhankelijkheid op het vlak van onderkomen (een eigen huis of op kamers), financiën (een baan) en tevens ook emotionele onafhankelijkheid (een eigen verantwoordelijkheidsgevoel met steun van een (vaste) relatie, vrienden, familie). De jongere neemt hiermee volwassen rollen aan als burger, arbeider, verzorger (voor ouders, familie, vrienden) en vroeg of laat ook als zijnde vader of moeder.

Deze overgang kan een periode zijn van groei en succes, zeker zolang jongeren toegang hebben tot de middelen en informatie die nodig is om dit te bewerkstelligen. Denk bijvoorbeeld aan hechte persoonlijke banden, een stabiele gezinssituatie, financiële hulp en adviezen en onderwijs. Ook ervaringen die bijdragen aan competenties, leervermogen en

diverse vaardigheden zijn onmisbaar. Gelukkig leggen de meeste jongeren deze overgang succesvol af, ergens tussen hun 16^e en 25^e levensjaar.

De belangrijkste uitdaging voor hen is hun eigen weg in het leven te vinden. Ze maken hun entree op de arbeidsmarkt en starten met hun werkende leven. Zij die gaan studeren stellen dit nog even uit. Ze hebben positieve en gelijke relaties met mensen van het andere geslacht en gaan serieuze relaties aan. Tenslotte leren ze om te gaan met hun rechten, plichten en verantwoordelijkheden als actieve burger op lokaal (in de eigen omgeving), nationaal (als staatsburger) en internationaal niveau (als Europees- of wereldburger).

De rol van ouders of leiders als degenen die de beslissingen nemen neemt af wanneer de mogelijkheden voor jongeren toenemen. De toekomst is steeds meer in eigen hand, hoewel dit gepaard gaat met het zoeken van de balans binnen de eigen keuzes. Acties en beslissingen hebben immers ook direct een consequentie voor de jongere zelf.

“We don't mean leadership in the sense of imposing one's will to others, but conversely, in the sense of having an active role in helping others to co-operate well: analysing and solving problems, managing conflicts and making decisions together, setting-up and evaluating objectives, organising and planning collective projects, establishing community rules, progressing and enjoying life together.”

Leiderschap wordt een belangrijke vaardigheid voor jongeren omdat verwacht wordt dat zij deze eigen verantwoordelijkheid omzetten in een actieve eigen rol in het helpen ondersteunen van de samenleving. Hierin wordt verstaan anderen helpen door samen te werken, hen te ondersteunen, probleemoplossend vermogen, conflictmanagement en democratische besluitvorming, het stellen en evalueren van doelen, organiseren en plannen van gezamenlijke projecten, het handhaven van waarden en normen en bovenal samen plezier te hebben.

(Vertaald uit: Draft Guidelines for Rovering, WOSM)

WOSM onderscheidt 4 volwassen rollen die jongeren aanzet tot het ontwikkelen van een eigen identiteit:

1. Seksuele identiteit, gerelateerd aan het rolpatroon dat de maatschappij verwacht van mannen en vrouwen. Dit hangt samen met seksualiteit, samenleven als koppel en het perspectief op kinderen (onderhouden).
2. Professionele identiteit, gerelateerd aan een eigen inkomen door arbeid. Dit hangt samen met een keuze tussen persoonlijk succes, carrière en ambities maar ook solidariteit en inzet voor de gemeenschap.
3. Culturele, burgerlijke en politieke identiteit, gerelateerd aan civiele rechten en plichten als stemrecht en burgerschap maar ook conformering aan normen en waarden en de democratische meerderheid.
4. Morele identiteit, gerelateerd aan levenshouding, spiritualiteit, referentiekader en levensbeschouwing. Dit hangt samen met het perspectief op bijvoorbeeld goed en kwaad.

Passende methoden

Elke speltak kent een aantal methoden waarmee het programma wordt vormgegeven. Deze methoden geven concrete en werkbare richtlijnen waarmee jongeren aan de slag kunnen.

Symbolisch raamwerk

Het symbolisch raamwerk heeft ten doel de betekenis van het Jongerentakprogramma en Scouting samen te brengen en uit te drukken. Onder het symbolisch raamwerk vallen o.a. het uniform, badges, ceremonies, gebruiken en het speltakthema.

Vaardigheidsbadges sluiten niet aan bij jongeren. Slechts 30% geeft aan badges of andere vormen van onderscheidingen te willen halen. Wel kan gedacht worden aan een zeer beperkt aantal specifieke badges of certificaten (een symbolische, zichtbare aanduiding verdient de voorkeur) met betrekking tot een bepaalde afgeronde methode, zoals bijvoorbeeld organiseren of projectmatig werken. Activiteitenbadges (deelnemersbadges) zijn populair¹.

Speltakthema

Van oorsprong is het thema van Ridderschap en de Ronde Tafel gebruikt voor het jongerenprogramma. Sommige buitenlandse organisaties hebben het “paddling your own canoe”-verhaal of de “Voyage” als uitgangspunt genomen. Jongeren staan zeker niet afwijzend tegenover de gebruik van een thema, maar liefst 80% vindt werken met een thema bij de Jongerentak geen enkel probleem.

Als derde mogelijkheid kan de laatste speltak gebruikt worden om de Scoutingmethode goed uit te leggen. Pas op deze leeftijd zijn jonge mensen voldoende in staat de rode lijn binnen de speltakopbouw te zien en de thema's en achterliggende filosofie van Scouting ten volle te duiden. Dit sluit nauw aan bij de overgang van de Discovery Stage naar de Departure stage in het navolgende verhaal.

¹ Enquête Scout-In 2007

Bandalag Íslenskra Skáta

Gebruik van de gedachte van de "levensweg" of het "pad" bij Scouting in IJsland.

Vörðu

Het is in IJsland de gewoonte om onderweg markeringspunten van gestapelde stenen aan te leggen. Iedereen die langs zo'n punt komt legt er een steen bij. Het scoutingprogramma is hierop gebaseerd.

Elke leeftijdsgroep heeft een pad. De welpen, kabouters of esta's gaan oost. De jonge scouts gaan zuid, de oudere scouts westelijk. De Rovers gaan naar het noorden. Wie de hele scoutingcarrière aflegt, heeft zo elke windrichting bereisd.

Om een windrichting af te maken moeten er "stenen" worden behaald, elke steen is een project met opdrachten. Na 16 stenen krijgen ze de *vörðu*, een insigne. Elke windrichting (speltak) heeft 3 *vörðu*.

Rovers moeten 19 stenen halen om *vörðu* te behalen. De 3 *vörðu* bestaan bij de Rovers uit de Rover Award, de Gouden Award en de Presidentiële Award. Bij de Rover Award hoort een Rovertraining, bij de Gouden Award hoort slapen in een zelfgemaakte sneeuw hut en survival in de bergen, bij de Presidentiële Award hoort een EHBO diploma die binnen 16 uur gehaald moet worden.

De President van IJsland reikt de laatste badge uit tijdens een ceremonie die het afsluiten van de scoutingcarrière symboliseert. De badges vormen erkenning voor de projecten die de Rovers de laatste 2 a 3 jaar hebben uitgevoerd.

Scouts Australia Institute of Training (SAIT)

Scouting in Australië biedt Rovers trainingen en diploma's die landelijk erkend worden. Het programma bestaat uit:

Basic Rover Training

Na een introductie over Rovers kan de Basistraining worden gevolgd. De training bestaat uit Scouting Technieken, Programmeren, Organiseren en Risicomanagement. De vakken kunnen in 2 weken worden afgerond of in één lang weekend van 4 dagen. Aan het eind van de training is de deelnemer op de hoogte van de doelstellingen, de methode en de filosofie van Scouting. Daarnaast is hij of zij in staat vergaderingen te leiden op elk niveau binnen de scoutingorganisatie. Na afloop krijgt de Rover de Gillwell dasring, certificaat III in Business (Frontline Management), en met een eerste hulp diploma een certificaat III in Leadership Support.

Advanced Rover Training

Deze vervolgtraining bestaat uit de vakken Evenementmanagement, Conflicthantering, Scouting Fundamenten en Leidinggeven aan groepen. Dit duurt ongeveer 5 tot 6 dagen en borduurt voort op de Basic Rover Training. Tussen beide trainingen moet tenminste een half jaar zitten. Na afloop krijgt de Rover de Gillwell das, certificaat IV in Business (Frontline Management), en met een eerste hulp diploma een certificaat IV in Leadership Support.

Diploma

Een Diploma Leidinggeven is voor diegenen die de hele Gilwell Woodbadge hebben afgerond. Hiervoor moeten 11 werkboeken zijn doorgenomen. Dit staat gelijk aan het Diploma of Business. Het diploma is in heel Australië erkend.

Adventurous Activities Training

Voor verschillende outdooractiviteiten als Bushwalking, Abseilen, Kanoën, Kayakken en Zeekayakken kunnen instructeursdiploma's bij scouting worden gehaald. Deze diploma's zijn erkend door het Nationaal Australisch Sport en Recreatie instituut.

Persoonlijke progressie

Van oorsprong en ook tegenwoordig nog volop gebruikt is de indeling van de Jongerenspeltak in 3 fasen. De gedachte hierachter is de transitie naar volwassenheid die in deze fase wordt ondergaan. De terminologie is in onderstaande uitleg gebaseerd op het thema van de “Voyage” (reis) en verdient een concrete uitwerking in het Nederlands.

Discovery stage

Na het overvliegen van de Explorers is een jongere nieuw bij een Stam. Hij of zij leert de mensen kennen, de gebruiken en normen binnen de Stam. Wanneer hij zich comfortabel voelt, na ongeveer een half jaar, heeft hij de Discovery Stage achter zich en kan beginnen aan de Journey Stage. De Discovery Stage is een terugkerend moment waarop ook de samenstelling en onderlinge verhoudingen van de Stam wijzigen, doordat nieuwe leden zich melden.

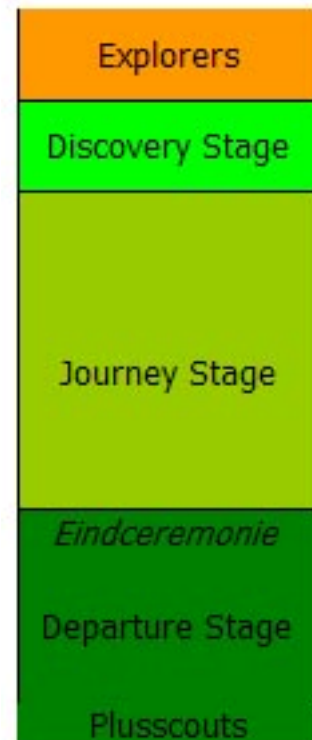
Journey stage

In deze fase worden eigen doelen benoemd en een coach gezocht. Deze coach kan een oudere volwassene zijn maar ook een leeftijdsgenoot. De persoonlijke doelen moeten bij voorkeur niet worden vastgelegd in een zogenaamd persoonlijk ontwikkelingsplan (POP), omdat dit het niet-theoretische karakter van de Scoutingmethode teniet doet. Veel eerder kan bijvoorbeeld gedacht worden aan een streeplijst van activiteiten die een Rover zou moeten ondernemen. Zo hanteert de Duitse Scoutingorganisatie Pfadfinderschaft Sankt Georg een 4-jarig programma waarbinnen leden worden gestimuleerd een internationale activiteit, een sociale of politieke activiteit, een plan met persoonlijke ambities en een project af te ronden.

Departure stage (Service Stage)

De gedachte is dat nadat de journey is afgerond de jongere “uitontwikkeld” is. Hij of zij wordt verondersteld inzicht te hebben in het hoe en waarom van Scouting. Daarnaast kan hij reflecteren op zijn eigen ontwikkeling. De jongere wordt gevraagd om na te denken over de betekenis van de Scoutingmethode voor hemzelf en of hij de waarden en normen die hierbij horen kan onderstrepen. Is dat zo, dan sluit hij de Journey Stage af en vervolgd hij met de Departure Stage. Deze fase is eigenlijk niet eindig omdat dit in het teken staat van het overbrengen of ondersteunen van het Scoutingspel aan nieuwe jonge mensen.

De afsluiting van de Journey Stage gaat van oudsher gepaard met een ceremonie waarbij expliciet gekozen wordt voor de Scoutingwaarden als levensfilosofie. Deze ceremonie stond in vroeger tijden ook wel bekend als Vigilie. Zie ook de Partenza.

In de huidige Nederlandse situatie komt de Service Stage eigenlijk overeen met de activiteiten van de Plusscouts en het (leiding)kader. De VVKSM (Vlaanderen) heeft de Journey Stage samengevat in een 2 jaar durend “Jinjaar” waarin een groep jongeren samen optrekt waarna de volgende groep aan de beurt is.

Jinjaar

De VVKSM – een bekende Vlaamse Scoutingorganisatie – kent een Jinjaar. Deze is in de loop van de tijd aangepast van één naar twee jaar. Gedurende deze periode doorloopt een vaste groep een cyclus. Er komen in deze periode dus geen nieuwe leden bij. Twee jaar lang trek je dus samen op, eventueel met begeleider. Na een kennismakingsperiode stel je samen de doelen vast die je binnen twee jaar wilt bereiken en een tijdspad om dit te doen. Verschillende activiteiten en cursussen kunnen nodig zijn om je doel te bereiken. In dat zich afrollende proces worden we de vijf stappen onderscheiden: kennismaken, kiezen, doen, afronden en afscheid nemen.

Partenza

In Italië gaan ze ervan uit dat je als leider wordt geboren, of niet. Ieder is volledig vrij om ervoor te kiezen wel of niet de waarden van scouting in te zetten tijdens de rest van zijn leven. Wie dat niet doet, verlaat stilletjes de vereniging. Wie de waarden van scouting wel belangrijk vindt, wacht de Partenza. De Partenza is een eindceremonie wanneer iemand de Jongerentak verlaat en ander werk gaat doen voor scouting, bijvoorbeeld leider of bestuurslid.

De Partenza is de belangrijkste ceremonie bij de Jongerentak omdat het de afsluiting van “het scout leren zijn” markeert. Het symboliseert de overgang van jongere naar volwassene. Scouting is leren hoe je een scout moet zijn. Pas aan het eind van je scoutingcarrière heb je je volledig ontwikkeld en weet je hoe het echte leven in elkaar zit.

In Italië zijn Jongerentakkers nergens leiding. Er is bewust voor gekozen jonge mensen eerst zelf hun weg te laten vinden alvorens ze te belasten met leiding zijn. Het werkt: de meeste jongeren worden ná de Jongerentak inderdaad leiding. Tijdens de Partenza leg je voor de laatste maal je scoutingbelofte af. Symbolisch geldt hij nu als een belofte voor het leven. Nu je hebt kunnen ervaren wat is het is om scout te worden, kies je er met de Partenza voor de rest van je leven een scout te *zijn*.

De naam Partenza wordt op het moment van schrijven alleen gebruikt als werknaam binnen de landelijke organisatie. Bij een peiling onder jongeren bleek dat de naam aansloeg¹.

¹ Rondvraag op Ada's Hoeve, september 2008

21 jaar als ondergrens voor speltakleiders

In Portugal in een periode van circa vijf jaar 21 jaar als ondergrens voor leiders ingevoerd. Aanleiding hiervoor waren zorgen over de kwaliteit en doorstroom van leiders. Hoewel dit intern voor de nodige discussie heeft gezorgd zijn de resultaten zeer positief. Het overgrote deel van het leidingtekort is weggewerkt en de organisatie heeft nu meer capaciteit om kwantitatief te groeien. Met de partenza is een duidelijk moment gekomen om bewust te kiezen voor het leiderschap.

Het bleek dat veel jonge leiders snel zijn uitgebrand. Groepen leggen veel, wellicht teveel, verantwoordelijkheid op hun schouders. De jonge leiding heeft amper levenservaring en wordt geconfronteerd met een grote groep kinderen. Hij of zij heeft zelf nog niet de kans en afstand gekregen zelf duidelijk te kiezen voor het leiderschap, is zelf nog volledig in ontwikkeling, is druk met school en vriendenkring en daarnaast ook nog lid van een speltak die ook om aandacht vraagt.

Jong leiderschap concurreert direct wat betreft tijdsbesteding met de Jongerentak. Wat betreft competentie en vaardigheden kan dit elkaar juist ondersteunen. Jongeren kunnen prima gedurende een beperkte periode stagelopen of assistent leider zijn. Het is een discussie die het waard is gevoerd te worden, temeer omdat permanent jong leiderschap een inhoudelijk goed jongerenprogramma ondermijnt. De resultaten in Portugal tonen aan dat ook een kwaliteits- en kwantiteitslag kan worden gemaakt.

Reizen

Veel jongeren trekken er tussen middelbare school en vervolgonderwijs een tijdje tussenuit voor een sabbatical. Een groot gedeelte van hen gaat, al dan niet eerst gewerkt te hebben, backpacken. Hierbij wordt gedurende een half jaar tot een jaar uit de rugzak geleefd en indien nodig tussendoor gewerkt. Internationale ervaringen zijn een van de methoden van Scouting en tevens zeer geliefd bij jongeren. Hierbij kan verwezen worden naar de populariteit van Jamborees en andere internationale Scoutingactiviteiten.

Opbouwwerk

Een van de rollen die jongeren gaan vervullen is die van active citizen. Het aanleren van actief burgerschap bij jongeren wordt vaak als complex ervaren door het stoffige imago wat hiermee gepaard gaat. Eigentijdse en interessante projecten als opbouwwerk in buurten, een internationale setting of ontwikkelingswerk in een natuurlijke omgeving of anderszins sluiten echter prima aan op het idealisme onder veel jongeren. Community building staat of valt met aantrekkelijke communicatie.

Experience

Een van de uitwerkingen hiervan is het Experience-concept, gebaseerd op ervaringen uit Ierland. Hierbij gaan jongeren gedurende minimaal een week op hike. De jongeren zelf leveren een bijdrage in de voorbereiding en plannen zelf de route. Elke dag wacht echter op het betreffende gedeelte van het traject een project dat betrekking heeft op het gebied waar doorheen gelopen wordt. De projecten zijn vantevoren geselecteerd en de kaders zijn voorbereid door de organisatie. De jongeren plannen de uitvoering van de projecten elke dag echter helemaal zelf, beheren een beperkt budget en krijgen de details ook vantevoren. Elke dag wordt opgetekend in een dagboek met verslagen, gesprekken van ontmoetingen

onderweg, etc. Na aankomst op de eindbestemming wordt een presentatie gegeven van zowel de projecten als de persoonlijke ervaringen.

Projectmatig werken

Jongeren zijn bereid veel tijd en moeite in een activiteit te stoppen. Dit werkt het beste in een projectmatige setting doordat het leereffect groot is, de jongeren eigendom zijn van het proces en product, er een beperkte tijd voor staat en een duidelijk doel moet worden gehaald. Bij veel projecten, zeker grootschalige, is betrokkenheid nodig om te noodzakelijk continuïteit te kunnen garanderen.

Peer-education

Jongeren leren het best van jongeren, doordat zij dicht bij elkaar staan, dezelfde processen hebben doorlopen en elkaar goed begrijpen. Peer-education is wijze van informeel leren doordat grote leeftijdsverschillen een situatie snel een wat meer formeel karakter krijgen. Daarnaast heeft iedereen een specialiteit, waardoor er niet sprake is van een doorlopende “docent-leerling”-relatie maar iedereen de kans krijgt met zijn of haar specialiteit aan de slag te gaan. Ook sluit het goed aan bij de Scoutingmethode, werken in ploegen.

Activiteitendatabase

Jongeren hebben voldoende bagage om zelf met spellen en activiteiten aan de slag te gaan. Het toverwoord is inspiratie. Er is veel vraag naar een gecentraliseerde activiteitenbank waaruit activiteiten kunnen worden gehaald en andersom kunnen worden aangeboden. Ook blijkt informatie niet altijd even goed beschikbaar, door de wirwar aan (Scouting)sites haken jonge mensen af bij het zoeken. Daarnaast gebeurt er ontzetting veel in het land, terwijl we het niet van elkaar weten. Een aantrekkelijk medium hiervoor is een Jongerenwebsite volgens startpagina-model, waar informatie en activiteiten kunnen worden aangeboden en mogelijkheden zijn voor uitwisseling.

Sint Nicholasdag

Dit weekend, gehouden op een nationale feestdag, is een ontmoetingsmoment voor Rovers in heel Tsjechië. Het staat in het teken van ontmoeten, inspireren, waarden en gezelligheid.

Sint Nicholasdag is een nationaal evenement voor Rovers dat wordt gehouden in Praag. Het bestaat uit 4 aparte onderdelen.

1. The Kiss of the Muse, een wedstrijd dat in het teken staat van creativiteit. De wedstrijd vindt plaats op de laatste dag van het festival en heeft 5 categorieën: Fotografie, Literatuur, Kunst, Film en Muziek. Elk jaar heeft een thema.
2. Het Seminar. Zaterdag worden er 's ochtends en 's middags lezingen en workshops gegeven door bekende Tsjechen en professoren. Dit seminar gaat over verschillende onderwerpen en trekt ongeveer 600 deelnemers.
3. The Ball. Het gala vindt op zaterdagavond plaats met verschillende soorten dansen, van Latin tot volksdansen.
4. Zondagochtend worden er films vertoond. Er worden documentaires vertoond over de thema's van het Seminar, speelfilms en inzendingen voor The Kiss of the Muse.

Dimensies

Binnen de Jongerentak worden verschillende activiteiten ondernomen, in principe gericht op ieders persoonlijke ontwikkeling. Deze activiteiten kunnen worden onderverdeeld in een aantal dimensies. Hoewel deze onderling overlappen sluiten zij naadloos aan bij de belevingswereld van jongeren.

1. Ontmoeten

Elkaar ontmoeten is een basisbehoefte van jongeren. Ervaringen uitwisselen, mensen leren kennen, vrienden maken en een druk sociaal leven vormen het netwerk waarbinnen jongeren zich bewegen. Gezelligheid, rondhangen en uitgaan zijn essentiële kenmerken van een goed Jongerentakprogramma.

2. Internationaal: reizen en culturele ervaringen

Jongeren zijn nieuwsgierig en betrokken. Reizen en kennismaken met andere culturen geven jongeren ingrediënten voor hun mens- en wereldbeeld en respect voor anderen. Daarnaast eist dit de ontwikkeling van zelfredzaamheid.

3. Service

Dienstbaarheid, “weest paraat” in vroeger termen, leert jongeren dat zij niet op zichzelf staan maar onderdeel uitmaken van een samenleving. Zij kunnen hier zelf op terugvallen als dat nodig is, maar een samenleving functioneert alleen wanneer je hier ook iets voor over hebt.

4. Participatie

Actief burgerschap betekent dat als we van jongeren verwachten dat zij volop meedraaien in de maatschappij, zij ook die vaardigheden moeten kunnen leren. Jongerenparticipatie bereidt hen hierop voor, daarnaast ontwikkeld het vaardigheden als organiseren, communiceren, omgaan met anderen en werken in organisaties.

5. Bovenlokaal

Jongeren maken deel uit van een samenleving die verder strekt dan eigen huis of woonplaats. Door bovenlokaal actief te zijn (in regionaal of landelijk verband) ontmoeten zij anderen en kunnen jongeren meer kansen aangrijpen om zich te ontwikkelen. Dit kan zowel door deelname aan of organisatie van een evenement.

6. Buitenleven

Buitenleven dwingt tot zelfredzaamheid, teamwork, uithoudingsvermogen, vindingrijkheid en respect voor de natuurlijke omgeving.

7. Identiteit

Jongeren zijn volop bezig de laatste hand te leggen aan hun identiteit. Ontmoetingen met anderen, grensverleggende activiteiten waarbij je jezelf tegenkomt, diverse uitingsvormen en zelfreflectie helpen hierbij.

8. Maatschappelijke oriëntatie

Jongeren zijn aan de slag met werk of studie en bezig een autonoom bestaan op te bouwen, los van autoriteiten of ouders. Financiële onafhankelijkheid maakt hier deel van uit. Teveel Scouting is dus ook niet goed, voor oriëntatie op een volwassen leven op basis van relevante informatie hebben jongeren veel aandacht.

Handvatten uit de huidige praktijk

- Veel Jongerentakken (of gelegenheids- en projectgroepen binnen dezelfde leeftijdscategorie) organiseren op periodieke basis activiteiten voor leiding en stamleden, zowel binnen de groep als open voor meerdere groepen. De meest voorkomende activiteiten zijn rally's, hikes, feesten, barbecues, greppeltochten en interessekampen (gericht op 1 specialiteit).
- In het noorden, en vooral zichtbaar op het Noordelijk Pinksterkamp, zijn de stammen meer georganiseerd rond het oorspronkelijke principe van "ik dien". Elke stam ondersteunt zijn eigen groep, op het NPK is elke stam verantwoordelijk voor zijn eigen taak. Dit is zelfs een voorwaarde voor deelname.
- Bij sommige stammen zijn nog de resten zichtbaar van het Ridder-thema. Te denken valt aan installaties bij een Sint-Jorisvlag of de koppeling van een nieuw stamlid aan een ouder, meer ervaren stamlid. Uit het buitenland zijn overigens actuele voorbeelden bekend waar geïnstalleerd wordt door middel van het "slaan" van een zwaard op de linkerschouder en vergaderingen en ceremonies rondom een Ronde Tafel.

→ *Rover Commissioners' Resource Kit – Best Practises*

Communicatie

Jongeren communiceren snel. E-mails en websites zijn een passief medium, sms, msn of bellen behoren tot de snelle communicatie. Bijna elke jongeren beschikt over een telefoon en een computer met internet, niet zelden samengebracht in één instrument (PDA, laptop of telefoon).

Jongeren zijn steeds beter in staat de waarde van informatie in te schatten. Zij zijn hierdoor gedwongen door de enorme hoeveelheid info die dagelijks beschikbaar is. Dat betekent dat zij niet alleen zeer gevoelig zijn voor de juistheid van de informatie, maar ook naar de actualiteit ervan. Hoewel de inhoud nog steeds het meest belangrijk is, zijn zij ook zeer gevoelig door de wijze waarop deze wordt gebracht. Deze moet aansluiten bij hun belevingswereld wat betreft niveau, taalgebruik, identiteit en uitstraling.

Jongeren zijn gemotiveerd om hun handen uit de mouwen te steken. Een duidelijke doelstelling, ruimte voor een eigen richting en ruimte om een activiteit eigen te maken zijn hierbij onontbeerlijk. Des te jonger de betrokkene, des te omlijnder een opdracht moet zijn. Dit gaat ook op voor het opleidingsniveau. Een projectmatige aanpak past hier het beste, met een duidelijk doel en tijdsbestek. Coaching, faciliteiten, personaliseren en handvatten zijn belangrijke randvoorwaarden. Personalisering sluit aan bij het "eigen maken", te denken valt aan een (zelf ontworpen) logo, eigen shirt of iets dergelijks.

Communicatie grenst bij jongeren aan identiteit. Zonder communicatie immers geen identiteit ten opzicht van de ander. Een jonge, eigen (!) en hippe uitstraling van een project is daarom belangrijk. Een voorbeeld waar dit bij opgaat is de jongere die een half jaar stage loopt bij een bedrijf. Niet zelden past hij of zij ook in de vrije tijd zijn kleding aan aan de normen van de "volwassen" cultuur van de organisatie. Hetzelfde is zichtbaar bij jongeren binnen politieke partijen of scholieren die zich bij de overstap van middelbare school naar (voorbereidend) beroepsonderwijs anders gaan kleden, studenten, enz.

Organisatiestructuur

Regionaal

In 23 regio's (66%) is er in het seizoen 2003 – 2004 een speltakoverleg geweest voor elke leeftijdsgroep m.u.v. de Jongerentak, waarvoor in 6 regio's van de 48 een speltakoverleg is geweest¹. Er staan momenteel slechts 8 mensen in Akela ingeschreven als coördinator Jongerentak voor een regio. 38% van de Jongerentakkers neemt deel aan regionale activiteiten. (bevers 57%, dwek 63%, scouts 58%, explorers 46%). Slechts in 13 regio's van de 47 (37%) is een regio-activiteit voor de Jongerentak georganiseerd (RIS 2003-2004).

De gegevens hierboven geven aan dat er nauwelijks sprake is van een gevestigde structuur op regionaal voor de Jongerentak. Desalniettemin zijn overkoepelende activiteiten springlevend. De activiteiten die georganiseerd worden zijn zowel wat betreft organisatie team als doelgroep zeer divers. Er is geen structuur die deze activiteiten op enige manier bij elkaar brengt. Deze situatie duurt al een geruim aantal jaren voort, waaruit we kunnen concluderen dat een formele organisatie via de regio's niet werkt.

Reden hiervoor is waarschijnlijk de "beperkte houdbaarheid" van jongeren die regionaal aan de slag gaan. Vaak zijn zij al wat ouder, ze hebben eerst de weg en de mensen binnen de regio moeten leren kennen. Daardoor stromen ze door andere prioriteiten, bijvoorbeeld werk, kinderen en partner, relatief snel uit. Daarnaast is het karakter van een regionale functie min of meer permanent, terwijl jongeren eerder geboeid zijn door een projectmatige aanpak met een duidelijk tijdsbestek en doel. Een oudere regiocoördinator is onwenselijk, omdat een overkoepelende taak bij uitstek geschikt is voor een jongere vanwege de kansen die dit biedt voor ambities en ervaringen. Een oudere regiocoördinator heeft daarnaast waarschijnlijk minder raakvlakken en een minder groot netwerk in de jongerenwereld dan jongeren zelf.

In principe is een regionale coördinatieteam geen must, een coördinator (of duo) wel. Hij of zij kan zorgen voor continuïteit in het regionaal aanbod van activiteiten, een jongeren netwerk in stand houden, contactgegevens van kartrekkers en activiteitcoördinatoren bijhouden en een rol vervullen met betrekking tot trainingen en de informatievoorziening.

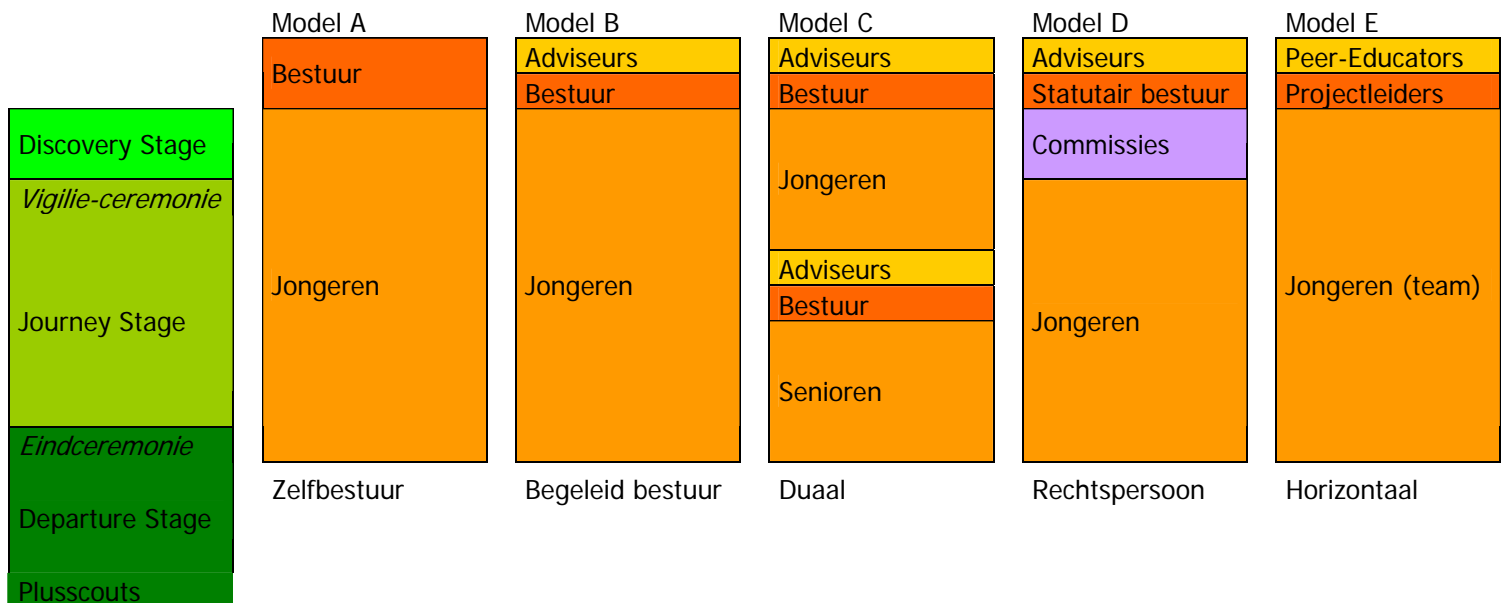
Lokaal

In de praktijk kunnen de volgende organisatie modellen worden aangetroffen op lokaal niveau. Model A is een Stam met zelfbestuur, bij B komen hier één of twee adviseurs bij. Model C maakt een splitsing tussen een junioren en senioren stam. Dit is meestal het geval bij een groot leeftijdsbereik of een groot aanbod van leden binnen een groep. Model D gaat op voor Studentenstammen en Landelijke Stammen. Onder het statutair bestuur, wat de Stam tot rechtspersoon maakt, operen verschillende commissies.

¹ Meest actuele gegevens

Tenslotte de suggestie van Model E, waarbij de inrichting van een bestuur verlaten is, in plaats daarvan komen een aantal kartrekkers of wel projectleiders. Eventueel aangevuld met oudere leden (die wat betreft leeftijd en beleving dicht bij de jongere leden staan) die niet fungeren als adviseur maar die samen met de Stam alle opkomsten meedraaien. In de praktijk zal een groep jongeren zich zo informeel vormen.

Modellen

Naast de puur functioneel-organisatorische indeling kan ook een indeling gemaakt worden op basis van de aard van de jongerengroep. Het gaat hier niet om de organisatie, maar om het functioneren van het team zelf door middel van samenwerking, gedeelde ervaringen, etc:

Ouderen

Een van de meest gehoorde misverstanden is dat ouderen bij de Jongerentak overbodig zouden zijn of wat betreft jongerenparticipatie dat ouderen (ofwel niet-jongeren) minder waardevol dan jongeren zouden zijn. Niets is minder waar. De Jongerentak en jongerenparticipatie kan niet zonder ervaren volwassenen.

Volgens de projectgroep Spelvisie is iedereen die zo'n 21 jaar oud is uitontwikkeld. Je lichaam is af, je hebt een wereldbeeld ontwikkeld en wordt als volwassen beschouwd. Dat wil niet zeggen dat je bent uitgeleerd, maar fysiek en emotioneel ben je gevormd. Je rol verandert van jongere naar volwassene. Als volwassene is het nu aan jou de taak om jongeren te ondersteunen.

Ouderen kunnen jongeren ondersteunen waar het gaat om ervaring, het borgen van continuïteit in programma's en activiteiten, adviezen, handvatten aanreiken, perspectiefwisseling, toegankelijk maken van persoonlijke netwerken en het wijzen op beschikbare informatie.

Wat ouderen missen ten opzichte van jongeren is onder andere onbevangenheid, snelheid van communiceren, leervermogen, bereidheid om risico's te nemen en niet gehinderd worden door kennis en ervaring. Dat is niet erg, maar betekent dat een jonge visie niet vervangen kan worden door een visie van een niet-jongere. Ouderen moeten niet op de stoel van jongeren gaan zitten. Juist de bundeling van krachten tussen jong en oud zorgt voor veel synergie. Ieder zijn rol, maar ouderen zonder jongeren missen innovatie- en communicatiekracht en jongeren zonder ouderen missen ervaring, doelgerichtheid en continuïteit.

Plusscouts

Onder het kopje Persoonlijke Progressie wordt gesproken van een derde fase, de Service Stage. In de huidige situatie binnen Scouting Nederland wordt deze eigenlijk al vervuld door de Plusscouts. Wat dat betreft zou dit prima aansluiten bij een nieuw Jongerentakprogramma. Dit biedt ook handvatten om de Plusscouts verder uit te bouwen rondom het Service-principe en sluit tevens aan bij thema's binnen het deelproject Deskundigheidsbevordering voor 2010.

De term Plusscouts is echter een tamelijk vaag begrip. Dat een Plusscout iemand is die ouder is dan 23 weten de meeste Jongerentakkers wel. Onduidelijk is echter wat het programma of de bedoeling van de Plusscouts is. Daarnaast lijkt de Plusscouts voor jongeren een vergaarbak van alle mensen die niet elders passen. Het imago is enigszins grijs en stoffig en biedt weinig aanknopingspunten voor jongeren om zich mee te identificeren.

Begeleiding of adviseurs

Afhankelijk van de aard en samenstelling van een Jongerentak is begeleiding door niet-jongeren wenselijk. Dit is in het bijzonder om de continuïteit van de speltak en inbedding in de scoutinggroep te waarborgen. De wijze van begeleiding moet passen bij de groep en speltak en zou bijvoorbeeld gebaseerd kunnen worden op het model wat de groep kiest (zie de

lokale modellen onder het kopje Organisatiestructuur). Hiervoor is het noodzakelijk dat de rol van Adviseur (of begeleider, coach, enz.) verder wordt uitgewerkt. Van oudsher heeft ook het zelfbestuur van een Stam een belangrijke coördinerende taak.

Wanneer gewerkt wordt met zogenaamde Peer Educators (of coaches: leeftijdsgenoten die elkaar ondersteunen) verdient het aanbeveling maximaal 2 oud-stamleden te kiezen die 1 of 2 jaar ouder zijn dan de stamleden. Zij hebben nog aansluiting bij de Jongerentak en hebben genoeg ervaring om een ondersteunende en adviserende rol te vervullen. Ook het concept van Peer Education of Coaching verdient verdere uitwerking. Overigens past Peer Education goed in de Scoutingmethode wanneer de peers zelf worden uitgekozen via natuurlijke selectie, zoals bij de aanstelling van patrouilleleiders bij de Scouts. De peers en coaches kunnen door de Groepsbegeleider worden ondersteund.

Hoewel de termen hier door elkaar worden gebruikt als methode van ondersteuning, is het goed stil te staan bij het feit dat peers leeftijdsgenoten zijn, die elkaar iets leren. Goed beschouwd zijn coaches dus ouder, hoewel het belangrijk is dat ook zij aansluiting vinden bij de Jongerentak. Een natuurlijk overwicht wordt hier bereikt door een jaartje ouder te zijn, een reeds afgeronde Jongerentakperiode en ervaring.

→ Werken met Ploegen, Scouting Nederland

Jongeren binnen de landelijke organisatie

Op het moment van schrijven zijn er geen jongeren (<23) actief binnen de landelijke organisatie van Scouting Nederland op bestuurlijk of beleidsmatig niveau. De huidige organisatie is hier niet goed op ingericht. De besluitvorming is uiterst traag en kan daardoor te moeilijk inspelen op de actualiteit en mist ook de snelheid en uitdaging die jongeren boeit. Bij de meeste jongeren ontbreekt een beeld van wat de landelijke organisatie doet.

Dat is jammer want hierdoor wordt het potentieel van jongeren onbenut en kunnen zij geen waardevolle ervaringen opdoen in de organisatie. Zij gaan ofwel regionaal aan de slag of stromen door naar studentenorganisaties, regionale of landelijke scoutingevenementen en jongerenafdelingen van politieke partijen. Jongeren kunnen een sterke positieve impuls geven aan de landelijke organisatie- en beleidskracht.

Hiervoor is het noodzakelijk dat het land zich beter organiseert, informatie beter beschikbaar is, taakverdeling en verantwoordelijkheden duidelijk zijn verdeeld. Ook is een goede voorbereiding met betrekking tot de besluitvorming noodzakelijk en werkt de huidige Landelijke Raad –althans voor jongeren- niet. In dit licht is het interessant om te komen tot een discussie rondom vertegenwoordiging van jongeren in de Landelijke Raad.

Scouting Nederland heeft aan de wieg van de Nationale Jeugdraad gestaan en heeft in eerder tijden een jeugdbestuur gekend. Sindsdien is de verenging echter stil blijven staan bij ontwikkelingen met betrekking tot jeugd- en jongerenparticipatie in de maatschappij. Jongerenparticipatie is van groot belang voor het vinden van actuele aansluiting van de vereniging bij jongeren in de samenleving.

Jeugd- en jongerenparticipatie is Strategic Priority 1 van de WOSM. Project Roverscouts komt binnenkort met een Notitie Jongerenparticipatie. Hoewel er een aantal projecten in uitvoering zijn met betrekking tot jongerenparticipatie, zoals het Traineeprogramma

(Scouting Talent) en project Innovate (Jongerenforum) zijn er door de organisatie nog geen principebeslissingen genomen over dit onderwerp. Overigens biedt de Scoutingmethode hier een heldere richting in.

- *Participatieladder van 't Hart*
- *Kinderen als medeburgers, Mischa de Winter*
- *Draft Guidelines for Rovering, WOSM*
- *Youth Involvement Toolbox, WOSM*
- *Concept notitie Jeugdparticipatie, project Roverscouts*

Nationale en internationale vertegenwoordiging

Veel jongerenorganisaties, zowel binnen als buiten Scouting kennen een andere organisatiestructuur. Hierdoor beschikken zij over jongeren die nationaal of internationaal de organisatie en/of Nederland kunnen vertegenwoordigen bij seminars en congressen. Ook Scouting Nederland is vaak in de gelegenheid om jongeren af te vaardigen, te denken valt aan politieke activiteiten in Den Haag of binnen instituties van de Verenigde Naties of de Europese Unie. Binnen Scouting hebben ook de WOSM en WAGGGS diverse internationale werkgroepen en fora waar Scouting Nederland slechts op zeer incidentele basis jongeren voor levert.

Hoewel deze activiteiten aansluiten bij de principes van burgerschapsvorming die ook binnen Scouting gelden, ontbreekt binnen de Vereniging de infrastructuur voor jongeren om dit daadwerkelijk te gaan doen. Dit is jammer, omdat een ontwikkelingsinstrument voor jongeren onbenut wordt gelaten. Daarnaast benut Scouting Nederland momenteel hier ook niet bestaande kansen voor profilering en lobbywerk.

Binnen het nieuwe jongerenprogramma kan hier een structuur voor worden ontworpen. De meest natuurlijke “kweek” wordt in gang gezet door dit parallel te laten lopen met de realisatie van jongerenparticipatie door de verschillende organisatieniveaus heen. Jongeren die zich inzetten voor andere jongeren en taken verrichten voor Scouting op regionaal of landelijk niveau kunnen hier dan voor in aanmerking komen. Voorwaarde is natuurlijk dat jongeren daadwerkelijk op deze niveaus aan de slag gaan.

- *Nationale Jeugdraad*
- *Annual Youth Assemblée of the United Nations*
- *European Youth Portal*
- *RoverNet*
- *WOSM European Region*

Aanbevelingen

1. Zorg voor een fundamentele inbedding van jongerenparticipatie op alle niveaus binnen de vereniging.
2. Laat jongeren eigenaar zijn van het jongerenprogramma en dit ook zelf aanpassen en veranderen
3. Zorg voor een sterke aansluiting van het jongerenprogramma op zowel deskundigheidsbevordering als de seniorafdelingen (plusscouts) binnen groepen.
4. Zorg dat het leiding-zijn en het jongerenprogramma elkaar versterkt in plaats van bijt.
5. Ontwikkel een inhoudelijk Jongerentakprogramma dat goed aansluit bij de praktijk en de belevingswereld van jongeren, op basis van de elementen in deze notitie.
6. Ontwikkel methodes die aansluiten bij jongeren maar ook dicht bij de Scoutingmethode staan
7. Zorg voor een duidelijk accent op de regionale, nationale en internationale aspecten van Scouting.
8. Het jongerenprogramma moet zich duidelijk onderscheiden van het Explorer of Plusscoutprogramma
9. Begeleid ouders in hun veranderende rol ten opzichte van jongeren.
- 10.** Producten moeten er fris, jong en professioneel uit zien. Met name een korte product life cycle en afwisselend assortiment is voor jongeren belangrijk.